

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИНҢ КОМУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫНҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТЕРИНИНҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫНҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИНҢ ОРГАНЫ

1959
ФЕВРАЛЬ
22
ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 39 (4267)

Өртөз 20 коп.

РСФСР-нің Дээди Советинге
болгаш чер-чер Советтеринге
соңгудаларнын хуну
ШУПТУ СОҢГУДАЛАРЖЕ!

БҮГҮ СОВЕТ УЛУСТУҢ БАЙЫРЛАЛЫ

Даарта совет Чепсектиг Күштериниң 41 чыл өю — Совет Армиянын болгаш Шериг-далай Флодунуң Хуну. Оа болза, бүгү совет улустуң чаңгыс болган улуг байырламы.

Октябрьнң социалисттик Улут революциянын охунга төрттүнгөн Совет Армиянын баштайгы отрядтары Октябрь революциянын төвү — Петроградке халлап бар чоразан немере шеригтерге өлүмнүг согушкуну 1918 чылдың февраль 23-те Нарва болгаш Псков чанынга таарыштырган. Оа хун бистин армиянын төрттүнгөн хуну апарган. Оон бээр совет улус оа хуну ам дөртөн бир катап байырлап турар.

Октябрь революциянын чаалап алышынын совет эрге-чагырга-нын баштайгы хунеринде даштыкы элекетчи халдашынардан болгаш шиткинин контрреволюциядан маалырым-биле камгалап алган, ынчаарда дайынга үрөдөткен улус ажал-агынын катап тургузар болгаш Совет Эвилелинин баштайгы беш чыл планынын чедикшинин күсүдир дээр совет улустун тайбын күш-ажылын, совет куренини айыл чок чоругу камгалап келген болгаш немере фашист элекетчилерин Совет Эвилелин улустарнын Ала-Чуртунуң Улут дайынын үзүнде эресе маалырым чылга шапканы — бо бүгү бистин армиянын чүгөс совет улустуң эвес, а делегейин депшигелги кижилер төрөткенинин мурунга аажок улуг ачы-хаавыла-ныг маалырым демиселери-дир.

Болуңуң армиянын хуну Совет Эвилелин ажалчы чоннары бо чылын төгүдүг чаа байдала демделген турарлар. Чүз дээрсе, Совет Эвилелин Коммунисттик партиянын шыгарангай ууртулга-зы-биле совет улус болуңуң чурту-нуң экономикагич күчүзүн быжыг-лаар дээр үрө-түнелдиг карак кылы ажаллап турар, оон түнел-линде бистин чуртувус аажок сайзы-рангай экономикагич, күчүзүгү ууртулгап болгаш бектик культу-луг чурт апарган. Оон ачызында Совет Чепсектиг күштер болза делегейде амы үеңи эң-не сайзыра-гай боо-чепсектиг, Түрөөн чурту-гай, Коммунисттик партиянын кы-зыглар чок бердинген болуп турар.

Коммунисттик партияга, оон де-пинчи Топ Комитетинге баштаган бистин бузуг улусту Чепсектиг Күштериниң шериглери маалы-рым бүгү совет улус-биле үзүл-сыйы харылаалыг чурттап, өөр-нин турарлар.

Совет Эвилелин Коммунисттик партиянын чокта чаа болуп эр-ген эөлөг чок XXI съездин 1959—1965 чылдарда СССР-ниң улус ажал-агынын хөгжүдери-нин контрол чуратгалырын чугаа-лажы көргөн болгаш байлаан. Бо съезд коммунизм тургузукчулары-нын съездин болуп төөгүге кирер.

Совет Эвилелин экономика-нын, культуразынын ам-даа улам күчүзүгү кеңдүрүшкүчүн, ажалчы чоннарын амдырал-чуртталга-зынын деңгелин дыка бедилер-ниң улуг оругаларын партия со-вет улустуң мурунга салган. Оа

аларын чаагай программаны бис-тин ажалчынармыс, тараачы-нарымыс болгаш интеллигенция-мыс өөрүшкү, чоргаарал-биле хула-сан болгаш ону күсүдирин хуусаа бистинде боттандыр дээр ам карак кызыл ажаллап турарлар. Чурттуң экономикагич хөгжүп быжыккан ту-дун-на Совет Армиянын болгаш Шериг-далай Флодунуң күжү база улагалыр.

Болуңуң чайлаш чок өлүмүнчө ажит кирип бар чоругу импери-ализм, оларнын дайызырак чалча-лары, ылангы АКШ-тын камгалап министри Макаррой, Великобританиянын камгалап Министри Сэндис болгаш еске-даа генералдар ам Россияны узуткаар бис дикши, боску тунгужа чузугуруп турарлар. Олар-нын оозу чүгө боттарын оолук-турган хоозун бодал боордан башка кажан-даа боттанмас. Бир эвес бис-тин чуртувусче олар халлап келир болза боттарыннн шоругу деп чүве-ни бистин партиянын XXI съезди-нинге санап берген делегеттар чид-биле чугаалап турганнар.

Совет Эвилелин Чепсектиг Күштериниң оон сонгаар-даа докта-мал быжыгларынча партия улуг кичөөнгейин салып турар. СЭКП-ниң XXI съездинин хулаан алган резолюциянда чугаалап турары болза: «Социалисттик күрүне болза, тайбын камгалаарынын талазы-биле империализм күрүдери-нин талазындан дайызырак халаш-кынын кыжаныгларын чурттуң камгалаарынын талазы-биле эң чу-гула оругаларын күсүдир хула-лагалыг. Империализм агрессия лагерь амызында туруп турар бол-ганда социалисттик чаалап алыш-кынарнын болгаш флотту Совет күрүне быжыглар болгаш сайзы-рангайжыдар хулаагелгилер».

Совет Эвилелин күчүзүгү оран камгалаарынын «оо үнделин болза оон экономикагич күчү-шыланын, бүгү совет улустуң политикагич ча-гыс оонин быжымын болгаш Ком-мунисттик партиянын мерген ула-нын шыгарангай ууртулгазында. Фабрика, завод, бүдүрүлгө бүрүзү бо чеди чыл планынын баштайгы чылынын оонааларын шынарыл кылдыр күсүдир болгаш ажит күсүдирен тудум холхоз, совхоз бү-рүзү көдө ажал-агы продукттары-нын бүдүрерин көзүдөткен тудум бистин Чепсектиг Күштериниң күчү-шыланы улам-на немере, быжыгып турар деп чүвени совет кижилер билер.

Совет Эвилелин ажалчы чон-нары болуңуң төрөөн армиянын солдаттарына, матростарына бол-гаш бүгү составына бо хунериде ийг байыр чедирбешаан, чеди чыл планын чедикшинин күсүдир шылаарын даңгырагалап турарлар. Совет улус сөзүн ээлеп шыда-лаа.

Совет Социалисттик Республика-лаары Эвилелин айыл чок чо-руунуң болгаш оон ажалчы чонна-рынын тайбын күш-ажылын идегелдиг камгалакчыны — Совет Чепсектиг Күштер — Совет Армия болгаш Шериг-далай Флоду делеге-рин!

Совет Чепсектиг Күштериниң 41 чыл оянга тураскааткан байырыг хуралдар

ЛЕНИНГРАД (СЭТА). Нарва зас-тавазы, Выборг талазы, Охта, Ва-силевск оруткаар — хоорайны бо ажалчы районнарынга Төрөөн чуртка айылдыг калды-берге чыл-дарнын үзүнде эки-тура шериг эк-зектери тургузунуп турган болгаш Ленинградчыларын Совет Армия-биле харылааы быжыг. Бүдүрү-гелер болгаш тайбын күш-ажыл-дын кайгамчык камгалакчылары-нын найыралы чыл санында-ла бы-жыгып турар.

Киров заводунуң ажал-пичилери оларны шефе алган шериг кезе-нин дайычыларын кал-даа катап болуңуң заводуга хулаан алганын. Оа заводтуң ажалчынын болгаш инженер-техниктиг ажалдакчыла-ры боттарыннн өңүдүртерине ба-рып, лекцияларын юмчуп, уран-чүзү бөгүмүнүң концертин көргү-зүп турарлар. Бо хунерде оа шер-иг кезеңин офицерлери Киров за-водуга кээп, Совет Чепсектиг Күштериниң 41 чылынын дугайында беселаларын чорудуп турар.

Совет Армияда болгаш Шериг-Далай Флодунда дыка хей ленин-градчылар албан эрткирип турар-лар. Матрос Борис Прокопченко ше-

ригге баарынын мурунда Карл Маркс аттыг машина туушукуну-нун заводуга есарылап турган болгаш заводтуң комсомол органи-зациянын идеялыг кижигүнү.

Бо заводка чокта чаа болгаш дай-ынчылар келген. Коммунист күш-ажылын коллектив деп атты че-дип алып дээр демиселди турар бү-дүрүлгө мурунчы комсомолчу-анниктар бригаданын бригадери Анатолий Пугачев пос-тавы машиналарынн чымычылары — бри-гаданын кижигүнери кайчар ажаллап, чурттап, өөренип тура-рын дайычыларга чугаалап берген. Шеригин болгаш флоттуң дайын-чылары-биле ындыг ужуражыла-лар хунуң болуп турар.

Чуртап аттыг Культура бажы-чыга оа районнуң ажал-пичиле-рин шериг кезектеринин төлө-лекчилери-биле кады хурамы бо-ган. СЭКП-ниң XXI съездинин тө-лөзүн Ленин районун партия рай-комунуң секретары Ю. М. Соломо-нов чүве чугаалаан. Бүгү улустуң байырлыгына тураскааткан байыр-лыг хуралдар Октябрь районуна болгаш хоорайннн еске-даа бүдү-рүлгө черлеринге болган.

СОҢГУДА МУРНУУ ЧАРЫНЫН ХУРАЛДАРЫНДА Соңгукчулар-биле Ф. Р. Козловтуң ужуражышкыны

ЛЕНИНГРАД (СЭТА). Чокта чаа Таовическ орудуңга РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатын кам-дидат СЭКП ТБ-нын Президиум ке-жигүнү, СССР-ниң Министрлер Ке-жүделиниң Даргавынын Бирги Ора-лакчызы эш Ф. Р. Козлов биле Не-ваанын соңгула округунуң ажалчы чоннарыннн ужуражышкыны чү-ректин ханымын, чаагай байдал-га болуп эркен.

Хуралга «Большевик» заводтуң пех начальниги, бүдүрүткөн кижиги Ф. М. Красавин чүве чугаалаан. Оа болза, РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатын камдидат Ф. Р. Козлов-туң амдыралынын болгаш ажал-чорудулазынын дугайын чугаа-лаан. Оон сонда чедип паровоз де-позунуң машинни Социалист Күш-ажылы Маалыры Г. Е. Смир-нов, Неванын Ленин аттыг машина туушукунуң заводунуң директо-ру В. П. Андреев, «Рабочий» фаб-риказыннн ажалчы Т. И. Никити-на болгаш оон-даа ескелер чүве чу-ли.

гаалааннар. Олар эш Ф. Р. Козлов дээр бадлаашкынын бээрине бүгү соңгукчуларын кийгирганнар. Ф. Р. Козлов делегерге чүве чугаалаарга, хуралга оурушкан-нар ону чымын-биле уткан. Ону РСФСР-ниң Дээди Советиниң депу-татын камдидат кылдыр депши-дип, ажаа бектик бүдүрелди көргү-скен Неванын соңгула округунуң соңгукчуларына чүректин ханы-зын «өрүп чедиргенин оа пазет-кен.

Эш Ф. Р. Козлов амы үде чеди чыл планын күсүдиринче кирип-бистин чуртувустуң чурттап эр-тип турары кайгамчыг хуне-ринин дугайын, СЭКП-ниң XXI съездинин төгүдүг ужу-дузанын база партиянын съездинин шитпирин амдыралга боттандыр-дар дээр бүгү ажалчы чоннарын чайгылаш чок чүткүдүн дугай-ын чугаалаан. Оон сонда Ф. Р. Ко-злов чеди чыл планынын бүгү де-легейге ужу-дузанын болгаш

Совет Эвилелин даштык поли-тиказынын дугайын чугаалаан. Коммунисттик инитиалдиг тургу-зушкунуа калбарырыннң про-грамманын күсүдиринче канчаар-даа аажок улуг роль Ленин хоорай-нын ажал-пичилеринге оонажыр дээрин эш Козлов чугаалаан. Ленинградтын үзүтүрүңү бектик бүдүрүлгө болгаш техниктиг кул-тураны шитгелди алган ажалчы-нары болгаш инженер-техниктиг ажалдакчылары амы үеңи маши-на туушукунуң нарын оруга-ларын шитпирлээр арга-дуржу-галыгар. Ычангаш СЭКП-ниң XXI съездинин айтканын техниктиг депшигелдин талазы-биле оруга-ларын боттандырынга олардан улуг негеделер туруп турар.

Оон сөөлүдө РСФСР-ниң Дээди Советиниң депутатын камдидат эш Ф. Р. Козлов биле ындыг ужу-ражышкыны «Большевик» заводтуң ажалчы чоннары-биле болган.

Соңгукчулар-биле К. Т. Мазуровтуң ужуражышкыны

МИНСК (СЭТА). Минскниң авто-мобиль заводунуң кулуунуң улуг зааын Автозаводтуң соңгула округу-нуң ажалчы чоннары долдур оурушканнар. Олар анза БССР-ниң Дээди Советиниң депутатын бот-тарынын камдидаты СЭКП ТБ-нын Президиум кежигүнү Белоруссия-нын компартиянын Топ Комите-диниң Бирги секретары эш К. Т. Мазуров-биле ужуражы дээр чедип келгенер.

Хуралга Минскниң автомобиль заводу-нуң директору, бүдүрүткөн кижиги эш И. М. Демин чүве чу-гулаан. Оа, Мазуровтуң амдыра-лынын болгаш ажал-чорудулазы-нын дугайын чугаалаашаан, ком-мунисттерин болгаш партия ески-гүн эвектерин бузулбас болуңуң камдидаты дээр бадлаашкынын бээрине бүгү соңгукчуларын кий-гирган. Дуржулга бүдүрүлгенинн

депиниң токары Ю. К. Гуринвич, автозаводтуң партия Комитетиниң секретарынын ораакчызы А. П. Тарасов, Минскниң автозаводунуң пех начальниги С. Ф. Ислентьев, заводтуң комсомол комитетиниң сек-ретары А. М. Крюков болгаш оон-даа ескелер оратуруп дегзэн.

Эш К. Т. Мазуров соңгукчуларга чүве чугаалаан, ону чымаганнар ийи-биле уткан.

Соңгукчулар-биле А. М. Чимбанын ужуражышкыны

Февраль 18-те келжэ 7 такта Кызылдың көдө ажал-агы техник-кумуунуң көргөдө залынга соңгук-чулар долдур чыгып оурушканнар. Область Советиниң депутатын кам-дидат эш А. М. Чимба-биле соңгукчуларынн ужуражышкыны хуралын округ соңгула комиссия-зынын даргазы эш Красникова ажиткаш, агитпункт эргелекчи эш Безродныйга сөс берген.

Ленинскиинн № 6 соңгула ок-ругунуң талазы-биле область Со-ветиниң депутатын камдидатынн абакуюсомуңуң даргазы эш А. М. Чимбаны Кызылдың зааранынга комбинатынн ажалчы, албан-жаакчыларынн ийи хуралынн депшигелдин хуралынн кижикчи-леринге чугаалааш, бүгү улустуң

байырламы — март 1-де Александр Мангеевич Чимбаны дээр бадла-ашкынын бээрине соңгукчу-ларын эш Безродный кийгирган. Хуралга Кызылдың пединститу-дунуң коллективинн эш Бакутин, «Тыва тулуг» трезиниң тулуг-жуларынын, инженер-техниктиг ажалдакчыларынн мурунун эш Ковоненко болгаш ескелер-даа чүве чугаалааш, эш А. М. Чи-мбанын камдидатузын бир өп-сег-килдиг дегзенинн пазегейлээр.

Соңгукчуларынн мурунун эш Чимба чүве чугаалаан. — Мени де-путатка камдидат кылдыр депши-ген силерин улуг идегелер дээр өөрүп чедиргенинн силерге болгаш бүгү соңгукчуларга пазегейлээр база

оа идегелди шымылар дээр бүгү күштерини болгаш аргаларынн бээринн бүдүрелди тур мен — деп оа чугаалаан.

Оон сонда эш Чимба СЭКП-ниң эелдиг чок XXI съездинин ажал-агы киришкенин чугаалаан. Улус ажал-агынын хөгжүдери-нин чеди чыл планын хуусаа бетиде күсү-дир аргаларын бистин чуртувус-туң амы-агы районнарындан кел-ген съездинин төлөзери тодарай чижектер-биле көргүзүп турганнар деп оа делегелден. Түнелгиде эш Чимба соңгукчуларынн берген ча-гыларын хулаан алганын делегел-евишаан, чеди чылда областынн му-рунда тургузунган оругалар-нын дугайын тодаргай чугаалаан.

СЭКП-ниң XXI съездинин шитпирлерин массаже

СЭКП-ниң XXI съездинин шитп-ирлерин-биле болгаш документле-рин-биле бистин эгертинмес Тө-рөөн чуртувустуң бүгү-ле булуң-нарында ажалчы чоннар улуг со-нуургалдыг таныжып турар. СЭКП-ниң XXI съездинин шитпирле-рин пропагандаларын партия орга-низациялары боттарынын эң чугула оругаларыннн бирези кылдыр санап турар.

Киништивити он-он эң улуг бүдү-рүлгелеринде, Молдавиянын улус ажал-агы чөөлелинде, СССР-ниң эртермен академиянын салбырын-да тускай лектория черлерин тур-гусулаан. Пектерде, соңгула учас-токтарында, нитиниң чурталга черлеринде болгаш туугаарда агит-аторлар болгаш пропагандистер съездинин ажалынын түндүдери-ниң болгаш СССР-ниң улус ажал-агы хөгжүдери-нин чеди чыл пла-нынын дугайында лекцияларын ба-за беселаларын чорутулап турар.

Хабаровскиде партиянын дээди школынын 120 ажал дымнакчы-лары Приморье крайнын болгаш Амур областынн колхозтарыне үш немере иштинде чорукканнар. Олар анза партиянын съездинин дугай-ында лекциялар кылдыр болгаш 1959 чылда база чеди чыл иштин-де бүдүрүлгө планынн чогалдыр талазы-биле дузаламчыны көргүз-дөр.

Ровно хоорайга культура уни-верситеди ажиттыган. Полесск крайнын перспективаларынн улам ынай чечектелишкенин дугай-ында, партиянын съездинин ажал-ынын болгаш оон шитпирлеринн дугайында лекцияларын аныктар узуу-биле сонугурап турарлар. Съездинин төлөзү — Украинанын КП-зынн Ровно обкомунуң бирги секретары эш А. И. Денисенко СЭКП-ниң XXI съездинин дугай-ында лекция кылган.

Илеология фронтунуң ажал-дакчыларынн партия съездинин төгүдүг шитпирлерин пропаган-даларына холбаштырган чөөлөд хуралын партиянын Ала-Ата обко-му чоруткан. Областын төвүнде колхозтарже болгаш нефть ты-выжынын черлеринде 160 илеткегил-дер чорутулаканнар.

Чита областын Агинск национал округунн Могойтуй районода «Тин-делге» колхозтуң чанында «Кызыл-е» организаастаан, ында агитпункт туруп турар. Кызыл өңүң эргелек-чи — коммунист Жамбуев. Оа бол-за малчынарта оонаарын, солун-нарын чедир берип, номчулаарын, беселаларын чорудуп, радио-ну коллективтиг дынаарын, кино-чу-руктар көрүп, бот-тыныгыр уран-чүзү бөгүмүренинн концерттерин кылдыры организаастап турар. Чок-

та чаа эш Жамбуев колхозтуң өй-не ырак олар черинге чоруп чор-чаан. Партиянын XXI съездинин шитп-ирлеринн дугайын болгаш съез-динин шитпирлеринн холбаштыр колхозчуларынн алган хулаагелер-ин мал ажалчыларынга оа чугаа-лап берген.

Партиянын XXI съездинин ма-териалдарын Туркменистанын ажалчы чоннары кайгамчык улу-биле сонугурап турар. Партиянын обкомнары, хооркомнары болгаш райкомнары съездинин шитпирле-рин пропагандалар талазы-биле улуг ажалды чорудуп турар. Бүдү-рүлгелерде болгаш колхозтарда лек-цияларын, илеткедери болгаш беселаларын доктаама чорутулаарын организаастаан.

Туркменистанынн компартия-нын Топ Комитети республиканын хоорайларын болгаш келжэ чүс ажит илеткегилерин чорутулаан, олар болза ууус ажал-агынынн амы-агы амыларынн, эртермен болгаш культуранн чеди чыл иш-тинде хөгжүдери-нин дугайында ажалчы чоннарга чугаалап бээрлер.

Алтайнын хоууларынн ажал-ишчилери СЭКП-ниң XXI съездинин материалдарын улуг сонугура-биле өөренип турарлар. Оларга пар-тиянын хооркомнары дузалап ту-рар, чүз дээрсе, олар келжэ чүс ажит пропагандачы болуштерин чо-руткааннар.

Барнаулга, Бийскиге болгаш Рубцовскиге партия чырымынн-нын четкининн пропагандастер-инн семинаралары болгулаан. Лек-цияларын алгыда пропагандастер болза СЭКП-ниң XXI съездинин төлөзери-нин илеткедери дымна-гылааннар.

Дээди өөрелдиге черлеринн бол-гаш эртем-инишчиле институттары-нын 200 эртемденерин база эртем ажалдакчыларын СЭКП-ниң XXI съездинин дугайында лекциялар номчууру-биле районларже Армен-иянын КП ТБ-зы чоруткан. Армян СССР-ниң Эртермен академиянын президентиз академик В. Акариу-мян, республиканын эртермен ака-демиянын академиктери Г. Буния-тин, М. Персисян, Г. Агаджанян, В. Гукасян, С. Меркрян болгаш ескелер-даа оларынн аразында бар болуп турар.

Партиянын съездининн мате-риалдарынн талазы-биле масса-та-йлыбыр ажалдарын Түменнин пропагандастер болгаш агитаторла-ры Ямаз-Невек болгаш Ханты-Мансийск национал округтарынн бажычыларынн, аңчыларынн болгаш инжигеринн аразында кы-дык сонгу чүткүзү улустарынн дылдарынн кырынга чорудуп ту-рарлар.

Шуурмакчылар деткип турар

САМАГАЛАЙ. (Телефон-биле). Тес-Хем районун Шуурмакта рай-үзөтпүр комбинатынн ажалчы, албан-жаакчылары СЭКП-ниң XXI съездинин материалдарын калба-биле таныжып, бедикте хулаагенинн кижиги бүрүзү алган.

Комбинат чеди чыл планынн баштайгы чымы — 1959 чылдын январь айын бүдүрүлгө планын 170 хуу, баранын продукция бү-дүреринн планын 163 хуу күсүдир-ген. Январда 300 кубометр тулуг материалы белеткээр тургаш, 427 кубометр кылдыр белеткээр, оон 300 ажал кубометрин орук агыне үндүргөн.

СЭКП-ниң XXI съездининн төгү-дүг шитпирлеринн сору кырген ком-бинаттын ажалчыларын, инженер-техниктиг ажалдакчыларын фев-ральдын бүдүрүлгө планын РСФСР-ниң Дээди Советинге болгаш чер-чер Советтеринге соңгулааларынн дүнү — март 1-ниң бетинде күсү-

дир дээр пектер болгаш кижилер аразында социалисттик чарышты калбартакан.

Зарубиниң ууртканы чазаныр пех январынн оонааларын ажит күсүдир, 22 муң рублдын оруга-зынн кирген болгаш чедиктерин муру-нуку оруудунда чоруп турар.

Дилкич Горбунов, келкич Петренев болгаш чолочы Иванов олар хун оонааларын доктаама 175—200 хуу чедир күсүдир, бү-дүрүлгенин мурунчыларын болган.

Совет Эвилелин Коммунист партиянын XXI съездининн ху-лаан алганы 1959—1965 чылдарда СССР-ниң улус ажал-агынын хөг-жүдери-нин улуг программанын амдыралга боттандыр дээр ком-бинаттын коллективин 1959 чылдың бүдүрүлгө планын үш ай бурун-гаар, октябрь 1-де күсүдирбешаан, продукциянын бот-түзүн 17 хуу чингелерин чедип алып орууга салган ажаллап турарлар.

Хойжунуң хулээлгези

Чөөн-Хемчик районун «Комму-низмче орук» колхозунуң дуржу-галыг хойжуу Чола СЭКП-ниң тө-гүдүг XXI съездинин шитпиринн таныжып тургаш, мурунда алган хулаагелеринн бедикте хулаагенин алган.

— СЭКП-ниң XXI съездининн шитпирин амдыралга боттанды-рып күсүдирен тудум бистин кул-тулуг, амдырал-чуртталгавыс бе-

дир. Ычангаш мен 1959 чылда болуңуң каларып турар 350 ком-муң 100 баш хой бүдүрүлгөндө 140—150 хуураганын өстүрүп алырынн болгаш хой бүдүрүлгөндө 2,5 — 3 кг дүктү кыргып алып орууга сал-ган мен — деп эш Чола чугаалап оулар.

Чола чаа төртүтүнгөн 160 хура-ганын менди доутуруп турар.

Чолаачыларның кандидады

C. ТАМБА.

«Шыныны» корреспондентиги.

Күш-ажылдың ай санында акша төлөвүрүңгө кирер

Бистин «Тиледеге» колхоз СЭКП ТК-нын сентябрь (1953 чыда) Пенумунун соондогы үеде тавыт-тас кылдыр өскөрүлгөн. Бир өскө 1953 чыда колхозка тарылга шөлү 1200 га турган болза 1958 чыда 3140 га четкен, тараанын нини чыгылаа ол үеде 6,3 катап өскөн. Күрүңгө дүжааган болгаш саткан тараа 1953 чыда 340 тонна турганын 1958 чыда 3 муң тонна болган. Мал ажылынын продуктуларын ап көргө, 1953 чыдагызынан 1958 чыда күрүңгө өскө 7 катап, сүтү—5,7 катап, дүктү—10 ажыг катап хөйү саткан.

Ол үеңи дүрүзүндө колхозтун акша оругазы 462 муң рубль турганын 2900 муң рубль четкен. Колхозчуларын бүтү күш-хүннереңи 1953 чыда 170 муң рубль төлөз болза өрткен чыда 1260 муң рубльди төлөз.

Колхозтун хуваашпас фондугу 11 муң рубль катан өскөн. Чыгыс чыдагы дүрүзүндө МТС-тен 672 муң рубль өртүктүг техникасы сапкан алган.

Колхозта 5 чыдагы дүрүзүндө ниниңиң малын баш суну 3 ла-тап, күштү—10 катап өскөн. Ам үеде колхоз бұдүрүзүндө кол акшадар механикастаттынган.

Колхозтун экономикасы быжы-ган, акша оругазы өсүр турары-биле холбоштур ам дөрт чыш-тинде колхозчуларга ай санында акша авансы берип келген.

Көзө ажыл-агыйын улам ийай хөгжүдү, оң продуктуларын бүдүрерин дыка көүдөйлерин күш-ажылдын бүдүрүчүлүн болгаш бо-дуну күш-ажылынын түнөөлөргө колхозчуларын материалдыг со-нуургалын бедилер, колхозтарын экономикасын көдүреринге оларын чогаалгыч ниниңиңиң болгаш идеяларын күштөдүрүр уулу ужу-дугу болурун бистин партиясы айтты турар.

Иччала-даа колхозчуларын күш-ажылынын чыл төңтүдө күш-хүннере барымдаалар төлө-амгы туруп турар системасы, ха-рын-даа ай санында авансы ты-сып турганда беш үстүдө негел-делерин харыман шыдаган турар. Колхозчу кижи күш-ажылынын тө-дөйлерин хемчээлин бүрү бүзү-ревес болгаш кылчаар тален тура-рын хүн бүрү билбес, а чүгө чыл төңтүдө күш-хүннере санап кылганда бо-дуну акыл төлөвир-ниң хемчээлин ам бедилер. Ол чорук колхозчуларын материалдыг бол-гаш културлуг негелделерин хүн бүрү хандырынга база таарымча-лыг өвөс. Бо-дуну күш-ажылынын төлөвирин хемчээлин билбес бол-гаш алаа бүзүредиг өвөс чорук ниниңиң күш-ажылында колхозчу-ларын идеяларын куудалар.

Оң түнөөдө күш-хүнү болза акшанын алы материалдыг чүдүдү тодотай хемчээли болбайн, чам-

дыкта оң чарыдалыгы харым-салга чок чоруктар болуп турар. 1958 чыдагы дүрүзүндө колхоз-тун бүтү бригадаларында болгаш фермаларында 11 муң хире күш-хүннереңи ажыг чарыдалган. Ийдыг харымсалга чок чорук колхозчулар-нын күш-ажылы чейир үнөөсө болгаш колхозтун хөргөдигин кам-ныг өвөс чарыдалар чорукка чеди-рин турар.

Колхозчуларын күш-ажылыга со-нуургалын бедилерин болгаш кол-хоз бұдүрүзүндө улам ийай хөгжү-дерин өң артык хандыраар хевир болза колхозчуларын күш-ажылы-нын күш-хүнү чокка акша төлөвир-ниң болуп. Чүртүгү мурунчыл кол-хозтарын күш-ажылынын төлөвириниң бо хевиринге 1956 чыда-ла кир-ген. Оң түнөөдө ол колхозтарга күш-ажылыг бүдүрүчүлүгү 25—30 хуу бедон болгаш колхозчулар-нын акыл төлөвирин көүдөз, көдөз акыл-агый продуктуларын бүдүр-ерин хемчээли өскөн.

Колхоз бұдүрүзүндө улам ийай хөгжүдүр болгаш ниниңиң күш-ажылында колхозчуларын мате-риалдыг сонуургалын улам бедил-ерин барымдаалаа, бистин артыл-дыг кезигүнериниң нини хурааы 1959 чыдагы январдан өгөлөз күш-ажылыг акша төлөвиринге шуут кирер деп шийтирлээн.

Бүдүргө продукциянын чаг-гыстын чыжон акшадар кылдыры-ның нормасын күсөдигиниң болгаш акша талазы-биле өртөк-үнөзүн хемчээлин күш-ажылыг болгаш колхозтун экономикасын байдал-дарын барымдаалаа турган докта-дыр. Хову болгаш тууга ажылында күш-ажылыг төлөвирин акшадар кылдырынын норманын өзүзгар, а мал ажылында—бүдүргө продук-циянын чагыстын чыжон барым-даалаа чорудар. Техникалык сен-телеринге механизаторларын акы-лы, дартаннар болгаш демир чо-дурар акшадарын МТС-терде, СТС-терде бадылаттынган нормаларын болгаш өртөктерин барымдаалаа тө-лөз. Администрация-аргелеа аппа-радынын болгаш көдөз акыл-агый-ны тускай өртөмнелериниң күш-ажылынын төлөвирин бүдүргө про-дукциянын хемчээлинден хамаа-рыштыр чорудар.

Колхозчуларын аш-чем продук-туларын биле болгаш оларын хууда малын чейир-биле хандырынын барымдаалаа, ниниңиң акшадарында акшадар алган рубль бүрү-зүңгө онааштыр 250 грамм тарааны болгаш рубль бүрүзүңгө 25 копек хемчээлинге өскө аш-чем продук-туларын, мал чейи тарааны ай са-нында колхозчуларга сазар. Аш-чем продуктуларын болгаш мал чейи тарааны күрүңгө белекка өртөктерин барымдаалаа колхозчу-ларга сазар. Иччангаш колхозчу-ларын ай санында акшадар алган

төлөвириниң 75 хуузуна акша тынсыр болгаш 25 хууун аш-чем продуктуларынга болгаш мал чейи тараага артырар.

Дараазында чыдагы баштайты айларынга колхозчуларга акыл тө-лөвирин үзүктөдирбейн бедилерин хандырамы-биле акыл төлөвириниң чыл фондугунун 30—35 хууу хем-чөөлгө шийчиге акша фондугун тургускан. Колхозчуларын аш-чем продуктуларын биле үзүктөл чок хандырамын барымдаалаа, колхоз-ла тараанын шийчиге аш-чем фондугун ол сорулгага оң чыл хе-регелериниң 50 хуу хемчээлинге тургузар.

1959 чыдан өгөлөз трактор-хову бригадалыгы, мал ажылынын фермаларында болгаш колхоз бұдү-рүзүндө өскө-даа үзүктөктеринга бот орулга-чарыгалыг болуп чо-рукту боттандырар.

Колхозтун уурутукчуларын, фермалар өргөктөдигерин, өскө бұдүрүгө үзүктөктериниң брига-дирлерин болгаш алаа колхоз-чуларын күш-ажылынын төлөвир-ин бүдүрүгө планарын кү-үсөдигинден база бұдүрүгө про-дукциянын бот-үнөзидин хамаа-рыштыр чорудар. Продуктулар бү-дүрериниң планын күсөткен бол-гаш оң бот-үнөзидин чийеткен үеде колхозчуларын акыл төлөвирин бедилерин биле оларын өртүп дет-кир, а үстүдө сорулгаарын шийтирлөөдө колхозчуларын акыл төлөвирин бедитпес, харын чамдык таварылгаларга куудалып болур. Иччала-даа акыл төлөвирин 20 хууун ажыг куудалтпас.

Колхозта ниниңиң акшадарында колхозчуларын азылаа акшадар кылдыр минимуну мынчаар док-тадыр: акыл кылдыр шыдаар өр-сиз бүзүрүңгө айда 24 киж-хүнү, бот-нелерге 20 болгаш хөй уругулг нелерге—10—15 киж-хүнү, алаа уругуларга болгаш 55 хардан өрү кырганнарга — 15 киж-хүнү.

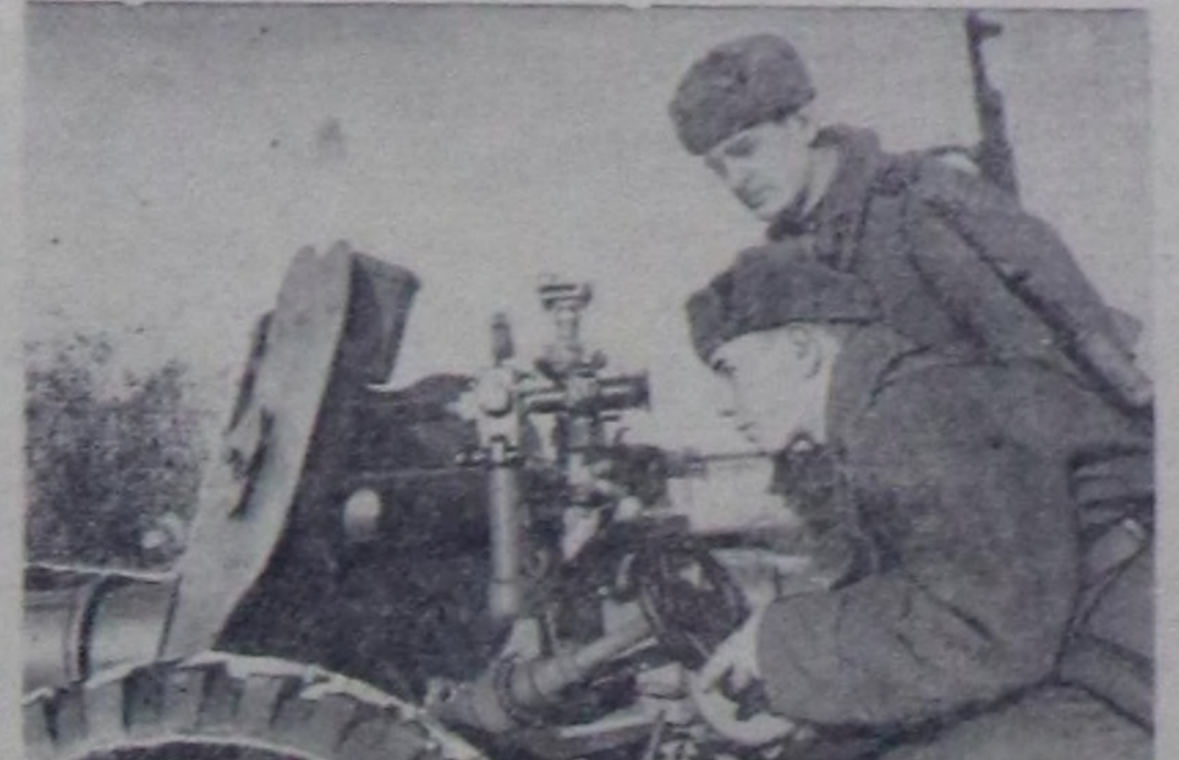
Чыл төңтүдө планан ажыг алдынан немелде орулганың 40 хууун чыда акыл төлөвириниң түңгө таарыштыр колхозчуларга хуваар, 20 хууун колхозтун ший-чиге акша фондугун, 20 хууун хуваашпас фондуге, 10 хууун култура-амырадыг хемчеге-ринге үзөр болгаш артан 10 хуу-зун шаңгаага тынсыр.

1959 чыдан өгөлөз назылап кыраа 60 хар ашкан өр кижилер-ге, 55 хардан өрү хөргөжөнерге пенсияны доктааткан. Бо чыдан өгөлөз сааттыг хөргөжөнерге бо-журунун мурунда болгаш божаа-нын соода катал 103 акыл хүнүг шөлөин акыл төлөвирин артырмышан тынсыр.

Д. ЗАЙЦЕВ,

Каз-Хем районун «Тиледеге» колхозунун даргазы.

Даарта Совет Армиянын болгаш Шериг-Далай Флодунун Хүнү

Биче сержант С. М. Горелов Н кезектең эң аки командири болган дайынчы политиктиг ооридигиниң конуг эки ооренкичинең санадып турар.

Чурукта: С. М. Горелов (солгай талазында) анык дайынчы-дузалаачы Л. М. Рудаков-биле өөрөңдү турары.

Лейтенант И. Л. Добровольский Командылаан взвод Н кезекте бир дээр взвод болуп турар. Взводтун хууда составы чоттаарын, оореняны болгаш Төрөн чуртууга бараан болурун коммунист эзу-биле хоорун хууэнтен. Дайынчылар алган хууэнтени алдар-лым биле күсөдигин турар.

Чурукта: хову өорөдигинде. Солгай талазында—лейтенант И. Л. Добровольский дайынчы политиктиг белекелди конуг эки дайынчылар В. Н. Гартман, Ю. Г. Масалев, С. С. Мазур болгаш взвод командири дузалаачы сержант М. К. Парусовский хай-гарал пунктузунда.

Белоруссиянын шериг округунун Н кезең. Чурукта: чадаг шериглериниң тактиктег кичээли. (СЭТА-нык фотохроникалары).

Фермага арыг-шеверни сагыыр

Сүт-бараан фермаларында хөй инектерин, чаш бызааларын туууп турар болганда ферманың арыг-ше-верни дөш дежиспес болза алаа базым бүрүзүңгө чүдөргөй алаа-ры чугаажок. Фермага арыг-шевер-ни сагыры мыда ажылдан турар кижилерин болгаш малдарын ка-дымга, сүт продуктуну културлуг ажаал азырынга өргөжөк чугула.

Ийдыг түрбүжө, Бай-Тайга рай-онун Сталин аттыг колхозунун № 1 сүт-бараан фермасынын арыг-шевер байдалы дыка хирелг. Фер-маның дежискерин болгаш чөк-канын бок сүзө долган. Чылыг кажаа белекелеринден чаш бызаа-ларын саанчылар чурттап олурар ба-жынынын бир өрөөнине ажаал ту-рар.

Саанчылар өрткен чыдагы сен-тирбала-ла алган хаалаттарын не-тишаннар. Оларын сөзүп чуур ар-тык хаалаттарын колхоз бантаар чери хандырбаан.

Угөтчик Доржу саанчыларын ай санында болгаш хүн бүрдө чөсө сүт саап ап турарын түнөөлө-рин бижин чарлабайн турар. Ич-чангаш кым саанчы кайы хирек саап ап, кым мурун, кым хокудан каап турарыл деп чүвө бидинмес. Бо-дуну акшылнын түнөөли бил-бес чорук кижилерин акшылга со-нуургалын куудалар турар.

Фермага арыг-шеверни сагыр болгаш үгөттү чүрүмчүдүр дуга-ында айтыргыны көдүрүп үндө-рин амдырал шуут неген турар.

Х. КАРА-ООЛ.

Малчынарнын негелдезин хандырар

Каз-Хем районун «Тере-Хөл» ко-дөз акыл-агый артеиниң баштаар чери Сарыг-Хөлдө сүт-бараан фер-манында малчынарнын амдырал-чурттаалыгыне кичээлгө салбайн турар. Изыгыла чурттаар чөр-биле ферма акшылдыкчылары багы хан-дыртыган.

1957 чыда бо фермага алды өг-бүдө ишти чурттаар нини бажыг туткан. Ук бажынын аажок шынар чок кылдыр туткан. Ол хевээр кан-дыг-даа септелге кылдырмаан. Оң

дежир-даа, ханалары-даа ойбак, оон соок кирип турар. Ол бажы-нын шалазы шаараш, сонгалары-нын шилдери чок, шил ортунда калбак шуугай мынтар калкылап каан. Мындаг бажыда ферма акшылдыкчылары чурттап турар. Оларын азында биче чаштар-даа база кырганнар-даа бар.

Колхоз бантаар чери бо бажынын септеди, колхозчуларын негелде-лин хандырамын чугула.

А. БАВУУ-ДОРЖУ.

Хереглекчилерге ээлдек болуп

Сүт-Хөлдө «Бора-Тайга» ко-дөз акыл-агый артеинде магазиниң садымгазы эш 3. Ондар районда дургаалыг ховуун кооператив-ларын барзын. Ийдыг болза-даа, садымга эш Ондар хереглекчилерге ээлдек өвөс чоруктарын сөзүгү үе-де болдурун турар апарган. Чыжээ, бо чыдагы январь 15-те бир хө-рөжөн колхозчу үнүш саржаан са-дып алыр дөш 6 рубль суварга

«Сөз» акшан эвөз-тир, чүгө ак-шан санын билбес кижиге сен» деп, садып алышкын каржыны-биле кончан.

Совет садымгы акшылдыкчы кижи хереглекчилерге ээлдек бо-лур, оларын херегелөө бараанар-ын садып алырынга дузалаар ужураг.

Б. АДЫА.

Ындыгларга харысалга хүлээдир

Улуг-Хем районун «Улуг-Хая» ко-дөз акыл-агый артеиниң чам-дык малчынары колхоз бантаар чери, оң тускай өртөмнелериниң контроль чотун, оларын не-гелдезиниң ховшан акшылган, нини-тинг малын харысалга чок ма-дан, мадын чамдызын чидирин, а чамдызын боттарын хуузуна херегелерге чарыгдан турар фак-тылар бар.

Ийдыг малчынарга хамыктыг мурунда Т. Аракчаа, Х. Орус-оол, Т. Ендан, Н. Тойбухаа олар хамаа-рыр. Аракчаа-биле Орус-оол ийи колхозтун ийи хови чыже чиге. Ол кыпаш Т. Енданын ка-

дартан хойларын 9 баш хой ту-дан турар. Ону Ендан не чок чыт-кен деп таймырлап турар. Хе-рек кырында ол хойларын чам-дызын Ендан богу акылгааны, а чамдызын арага-хымыктыг бел-ген аалчыларга берген илереп ту-рар. Оң мын ит каадычым И. Дойбухаадан база 8 баш ирттер тудан турар.

Ниниңиң малын мындыг азы-дыг карак ажиттап, амы-хуузуна өңчүдү-биле дөшөй чарыгдан турар ак-сектидиг өвөс малчынарга ха-рымсалга хүлээдир негетиниң турар.

В. ТОГЛАПАН.

Совет Чепсектиг Күштерин 41 чылы

1959 чыдагы февраль 23-те со-вет дайынчылар болгаш бистин бүтү уузуурус совет Чепсектиг Күш-терин дөртөт бир чыл өвө байыр-лаар. Ол байырла бистин Төрөн чуртууустун чурттап эрттирип ту-рары хайыншыкынн хүннере эр-ти турар. Хорайларда, суураалар, заводтарда, фабрикаларда, колхозтар-да, совхозтарда, аркида болгаш флотта—бүтү-ле черлерде совет ки-жилер СЭКП-нын XXI съездинин шийтирлерин хандыр өөренип, алаа акшадар кылган програмжаны чу-гаалашып көрүп, Төрөн Коммуни-ст партиянын төлөвириниң уулу планарын күсөдиг болгаш ажыг күсөдиг дөш чача-чаа күштерин чыгы, бүдүрүгө талазы-биле бед-литкен хууэнтелерин ап турарлар.

Коммунизм тургузукчуларынн съездин дөш төгөтө кирер СЭКП-нын XXI съездин болза экономика-нын, културанын, ажылы чон-нарнын чаатай байдалын чач кү-чүдүг көдүрүшкүнүн уулу чача-гай програмжанын хууэнтелер, коммунист ниниңиңиң калбар-ган тургузушкунун үнөшчө бистин чуртууустун киргенин демде-леп, коммунист ниниңиңиң тургу-зууларын практиктиг оруктарын айткан, марксизм-ленинизмиде идеяларын уулу амдыралчы күш-түтүн, ол идеяларын чач тиле-гелерин ботү дөшөгүн мурунга көргөскөн. Марксизм-ленинизмде шымы, уулузг кылгаар чок идея-ларын ашылган турар Совет Эвеле-линиң Коммунист партияны бистин чуртууусту социализмниң долу тиледезинге эжелген болгаш ам коммунизмин тиледезинге бу-рунгар бүзүредиг чорудун өрар.

1917 чыда, Россияны акша-чынары болгаш тараачынары болшевиктер партиянын, оң баштиччы В. И. Ленинниң уду-руга-биле капиталистерин бол-гаш помещиктерин тергидишкы-нин дүдүр откаан, эрге-чарыганы бо-дуну холуга алаан үеде, бо-дун

нун чаалап алымыкыннын чеп-сектиг камгалаар дугайында айты-рып Коммунист партиянын бол-гаш ажыгы чойнарнын мурунга туруп келген. Импералист күш-териниң шериг халлашкынн чайлаш чок деп чүвөни көргөш, социалист революциянын чаалап алымыкы-нарын даштыгы эжелекчилерден болгаш иштик контролөөдигден камгалап азыр сорулга-биле чач, бо-дуну революшч армияны Комму-нист партия болгаш Совет чазак тургузуп эгелээн.

Хосталган акшылчынарын бол-гаш тараачынарынн төгөтө тур-баан чач хевиринг армияны тургу-зары хамааты дайынчы болгаш даштыгы импералистериниң шериг интервенциянын аар-берге үеинде чөртүтүган. Кызыл Армияны кезектерин чача-ла тургузуп, өөр-өдиг эгелен турар үеде герман импе-риалистериниң шериглери шава-ра халлашкынны эгелээн, бистин Тө-рөн чуртууустун дежискеринче—Украина, Белоруссия, Прибалтика халлааш, Петроградты эжелеп алдыр дөш Нарва болгаш Псков хорай-ларже чокушулап келген. Германия-нын соодаан Англияны, АКШ-тын, Францияны, Японияны болгаш өскө-даа элөөн хөй капиталист чурттарыг чыгырыкчы бөдүкте-ринге башаткан дөшөг империа-лизм анык совет чуртка уула акыс шериг интервенцияны эгелэ-ээн болган Ленинниң, Кочалы-ны, Юденичнин, Врангельин актардык шеригтериниң контро-лөөсү потодарын организастаан.

Коммунист партия уулу бер-герлерин ажы эртиншаан, бо-дуну бүдүш шынарын болгаш сорулга-зынын талазы-биле буржуа куру-нелерин армияларындан мыр-нап ылгалды армияны болгаш флоту В. И. Ленинниң айткыны-ны-биле эң кыска хуусаага тур-гускан. Бистин Армияны пролетар-ия интернационализмин, политик-тиг белек медресин болгаш демир

дөг сагыла-чуртунуң бұзунга ки-жиниңтинген уластар аразында най-мыралды армияны болуп. Хамааты дайынчы чыдаарында кылдаттар, белгилер, полклар, өргөсөдүр, финнер, немецтер, чектер болгаш өскө-даа уластарын төлөөлери ин-тернационал кезектер болуп ал-ган эрес-мадырыг туудуп, Совет Армияга уулу дузаны көртүскөн-нөр.

Импералист эжелекчилерин болгаш иштикниң контролөөдиг-ларын каттышкан күштериниң кал-чаалыг халлашкыннын анык Совет республика үш чыл ажыг үе-де өйгүр шаап келген. Хооураам-кынны, аш-чуттун, сокутун аар-берге байдалы тура-даа, бо-чөпөк чедишпес, дөш өвөс туузушкунар-га анык совет Чепсектиг Күштер бо-дуну Төрөн чуртууга кылгаар чокка бердигиниң, эрес-мадырыг чорун илередиң, 14 импералист күрүңгелерин болгаш иштик контролөөдигиниң каттышкан ар-мияларын чыча шапкап, оларын бистин черинтен үндүр шыапып, Төрөн чуртун хосталганы болгаш хамаарышпа чорун камгалап ал-ган.

Хамааты дайынны дооскан, Коммунист партияга башаткан со-вет улус социалист табгын тур-гузушкунче кирген, дайынны үрөдигин уулу акыл-агыйн катан тургускан болгаш чуртту индустри-ализастарынн база көдөз акыл-агыйн коллективизастарынн по-литикалык амдыралга боттандыр-ган, бо-дуну Төрөн чуртун тапты-тыкшыс кылдыр хуудуруган.

Баштайгы беш чыл планары-нын чылдарын дүрүзүндө күчү-дүг камгалал үзөтүр, оң ил-тинде талка болган артиллерия уластуру тургустунган. Армия, уластуру, флот бирги черегин чөсөдигин, техниканы чыл бүрү-дүг өдө улам хөйү-биле ап турган. Бистин социалист Төрөн чурт-туун күчү-шылдынын өзүдө-ли

биле калы оң эрес-мадырыг Чеп-сектиг Күштери база өсүп, быжы-гыг келген.

Совет күрүңгениң табгын тургу-зушкунун чылдарында империа-листтер дайынны кыспырын хөй удаа орадашкан болза-даа өлүмүг согушкунуну үрүчүгү ап келген. Бо-дуну эжелеп алган турганы Еро-поланы дыка хөй чурттарынын курулварларында дайын алган бистин Төрөн чуртуусуе халлааш гитлерин Германияга уула дүр-түтүг Уулу дайынны совет тургу-зугун быжының эң аар-берге шылаадык болган. Эң сөзүгү бо-дуну техника-биле чөсөдигин дайынның уулу күштүг хевиртен халлашкыннын түнөөлүг совет кызыгар шериглери уулу чидир-гиле таарыккан, чуртун ханымын-ге аткаралып кирер ужурга таары-рышкан. Бистин дежискериниң дыка уулу кешин дайын эжелен-кен турган.

Коммунист партияны Тон Ко-митетиниң генналыг удуруга-зы-нын, бистин шериглериниң, ула-жар-чүдүдүгү болгаш флоту-нустун, бүтү совет уулузг күжө-ниңкинериниң түнөөлүг «чан-нык дайынны» гитлериниң планы буурап дүшкен. Москва чогулга болган казыг-домкун туузушкун-нарга бистин шериглериниң гитле-рин армияларга өлүмүг согушкун-нарын таварыштырып, оң тиле-тирбесиниң дугайында хооуун тоо-жуну хөргөжтүк. Москва, Сталинградтың, Курскының, Бел-городтун чанында, Днепр, Неман хе-нерге, Белоруссияга болгаш Укра-инага, Будапешт, Вена, Берлин бо-лган Прага хорайларга болгаш ту-лачушкуннарга Совет Армияның ылгарангай тиледегелери төгөтө кезең мөңгөдө кирер. Япон импе-риализмин кол күжү болуп турган миллион куантун армияны өлүмүг согушкуну-биле чыча шаап, Совет Армия Ираккы Чоно чык алаар-лыг тиледегин база чеди алган.

Ала-чурттуу Уулу дайыннын чылдарында совет Чепсектиг Күш-териниң мадырыг дежисин пар-

тия болгаш чазак бедик үдөшөт-көргөн. 7 миллион ажыг дайынчылар-ын ССРЭ-ниң орденнери болгаш ме-далдары-биле шаңалаа, 11 муң ажыг дайынчыларга Совет Эвеле-линиң Мадыры деп бедик атты ты-ныскаан.

Коммунист, комсомолчулар туу-лачушкуннарга көргүш чок, эрес-мадырыг, партия болгаш совет улуска кылгаар чок бердигин чор-дукту үлөтөр-чигең көргүзүп, миллион-миллион дайынчыларын мадырыг чоруктарже сорул кы-рип турганнар.

Герман фашизмге дүр совет Чеп-сектиг Күштер-биле кады чөсөдө-лөк, полныа коруштарын дайын-чылар, өргөсөдөк болгаш албан партияларын, элөөн сөзүдүрүрү-мү, болгар дивизиялар туулуун турганнар. Япон импералистерин чыча шаанарыга уулу кылд ула-ш болгаш оң мадырыг хостакчы уулу Армияны уулу алаар-ханы-дыг болган.

Совет уулузг бүтү делегейге тө-үгүг тиледегиниң чугула дөш болза Коммунист партияның ылгарангай уулузуга, делегей-де эң не мурунчыл ниниңиң кылган күрүңгө тургузуу, совет уулузг кайгачыктыг патриотизми, совет Чепсектиг Күштериниң канчаар-даа аажок күчү-шылды болгаш дайын-чы мерекелер, уулу-биле партия-нын, чазактың чыгыс өң, бо-дуну шынарыг хөргөжө чайгалыш чөк идеялы болуп.

Совет күрүңгө дайынны тиледе-лиг дооскан, улам-на күштүг, ула-ман быжыг калгалаа. Дайыннын таварыштырганы балгаларын бистин уулузугу кыска хуусаага эм-нөө, коммунизм тургузушкунунуң оруу-биле уулу бажыны кылын шыдаан. Ам совет улус уластурун, көдөз акыл-агыйн хөргөжөдүгү, уулузг чаатай байдалын бедилеринге чач уулу чедишкынни чеди алган.

Экономиканы, өртөмнөң база техниканы чедишкыннерин, Коммунист партияны болгаш оң Тон Комитетиниң, бүтү совет

